

Przykładowe zadania na I kolokwium z topologii

1. Udowodnić, że funkcja

$$d_H(E, F) = \max \left(\inf_{x \in E} \sup_{y \in F} |x - y|, \inf_{y \in F} \sup_{x \in E} |x - y| \right)$$

jest metryką na zbiorze $X = \{[a, b] : a, b \in \mathbf{R}\}$ wszystkich domkniętych i ograniczonych przedziałów w $\mathbf{R}$.

Wskazówka: Wyrazić $d_H([a, b], [a', b'])$ w prostszy sposób

2. Dla każdego $n \in \mathbf{N}$ niech d_n będzie metryką na przestrzeni X . Udowodnić, że

$$d(x, y) = \sum_{n \in \mathbf{N}} \min \left(d_n(x, y), \frac{1}{2^n} \right)$$

również jest metryką na X . Rozstrzygnąć, czy d jest słabsza bądź mocniejsza od każdego d_n .

3. Niech X będzie zbiorem tych miast Polski, w których jest dworzec PKP i PKS. Określmy funkcję $d(x, y)$ jako czas przejazdu między x i y szybszym środkiem transportu: pociągiem lub autobusem. W czasie podróży nie wolno nam zmieniać środka lokomocji. Zakładamy, że czasy przejazdu z x do y i z y do x są jednakowe. Czy tak określona funkcja d jest metryką na X ?

4. Dla $x, y \in \mathbf{Z}_+$ niech

$$d(x, y) = \ln \frac{\text{NWW}(x, y)}{\text{NWD}(x, y)}.$$

Udowodnić, że d jest metryką na zbiorze liczb całkowitych dodatnich $\mathbf{Z}_+$.

5. Niech f będzie ustaloną, ściśle dodatnią, ciągłą funkcją rzeczywistą. Określmy

$$d(x, y) = \left| \int_x^y f(u) du \right|.$$

Udowodnić, że d jest metryką na $\mathbf{R}$. Czy d jest równoważna metryce euklidesowej?

6. Niech $X = (-\frac{\pi}{2}, \frac{\pi}{2})$. Określmy $d : X \times X \rightarrow \mathbf{R}$ wzorem:

$$d(x, y) = |\operatorname{tg} x - \operatorname{tg} y|.$$

- Udowodnić, że d jest metryką na X .
- Scharakteryzować ciągi podstawowe w (X, d) .
Wskazówka: Można skorzystać z pojęcia „bycia podstawowym w $\mathbf{R}$ z metryką euklidesową”
- Czy przestrzeń (X, d) jest zupełna?
- Scharakteryzować zbiory domknięte w (X, d) .

7. Niech $X = (0, \infty)$ i niech $d(x, y) = |x^2 - y^2|$ będzie metryką na X . Określmy $f : X \rightarrow X$ wzorem $f(x) = x^2$. Czy f jest ciągła? Czy jest jednostajnie ciągła? Czy jest lipschitzowska?

8. Niech (X, d) będzie przestrzenią metryczną, i niech $f : X \rightarrow X$, $g : X \rightarrow X$. Czy jeśli f i g są ciągłe, to również $f \circ g$ i $g \circ f$ są ciągłe? Czy przeciwnie, jeśli $f \circ g$ i $g \circ f$ są ciągłe, to również f i g są ciągłe?
9. Niech (X, d) będzie przestrzenią metryczną. Na X^2 wprowadzamy metrykę taksówkową:

$$d_t((x_1, x_2), (y_1, y_2)) = d(x_1, y_1) + d(x_2, y_2).$$

Rzutem (ściślej rzutem na pierwszą współrzędną) nazywamy odwzorowanie $\pi : X^2 \rightarrow X$ dane wzorem $\pi((x_1, x_2)) = x_1$. Czy odwzorowanie π jest ciągłe? Czy obraz $\pi(G)$ zbioru otwartego $G \subseteq X^2$ jest otwarty w X ? Czy obraz $\pi(F)$ zbioru domkniętego $F \subseteq X^2$ jest domknięty w X ?

10. Niech $X = C([0, 1]) \times [0, 1]$ będzie przestrzenią metryczną z metryką

$$d((f, t), (g, s)) = \int_0^1 |f(u) - g(u)| du + |t - s|.$$

Niech $\varphi : X \rightarrow \mathbf{R}$ będzie określona wzorem

$$\varphi(f, t) = \int_0^t f(u) du.$$

Czy φ jest funkcją ciągłą?

11. Niech X będzie zbiorem ciągów rzeczywistych, które od pewnego miejsca są stale równe 0, tj.:

$$X = \{a \in \mathbf{R}^{\mathbf{N}} : \exists k \in \mathbf{N} \forall n \geq k a_n = 0\}.$$

Rozważmy w X metrykę „supremum”

$$d_{\infty}(a, b) = \sup_{n \in \mathbf{N}} |a_n - b_n|$$

oraz metrykę „suma”:

$$d_1(a, b) = \sum_{n \in \mathbf{N}} |a_n - b_n|.$$

W przestrzeni $C([0, 1])$ rozważamy metrykę supremum d_{sup} . Niech $\varphi : X \rightarrow C([0, 1])$ będzie dane wzorem

$$\varphi(a) = f, \text{ gdzie } f(x) = \sum_{n \in \mathbf{N}} a_n x^n.$$

Czy φ jest funkcją ciągłą z przestrzeni metrycznej (X, d_{∞}) w $(C([0, 1]), d_{\text{sup}})$? Czy φ jest funkcją ciągłą z przestrzeni metrycznej (X, d_1) w $(C([0, 1]), d_{\text{sup}})$? Czy odpowiedzi zmieniłyby się, gdyby $[0, 1]$ zastąpić innym odcinkiem?

12. W $\mathbf{R}^3$ rozważamy metrykę euklidesową, w $C([0, 1])$ metrykę supremum. Niech $\varphi : \mathbf{R}^3 \rightarrow C([0, 1])$ będzie dane wzorem

$$\varphi(a, b, c) = f, \text{ gdzie } f(x) = ax^2 + bx + c.$$

Czy φ jest funkcją ciągłą? Czy obraz φ jest domknięty?

13. Udowodnić, że jeśli każdy podciąg (x_{k_n}) ciągu (x_n) zawiera podciąg $(x_{k_{l_n}})$ zbieżny do z , to sam ciąg (x_n) jest zbieżny do z . Podać przykład niezbieżnego ciągu (x_n) , którego każdy podciąg (x_{k_n}) zawiera podciąg $(x_{k_{l_n}})$ zbieżny.
14. W przestrzeni $C([0, 2\pi])$ funkcji ciągłych na odcinku $[0, 2\pi]$ rozważamy metrykę supremum. Znaleźć domknięcie zbioru $\{f_n : n \in \mathbf{N}\}$, gdzie $f_n(x) = \sin(nx)$.
Wskazówka: $\sin a - \sin b = 2 \cos \frac{a+b}{2} \sin \frac{a-b}{2}$.
15. Rozważmy zbiór $X = \{a + b\sqrt{2} : a, b \in \mathbf{Q}\}$. Określamy

$$d(a + b\sqrt{2}, a' + b'\sqrt{2}) = |a - a'| + |b - b'|.$$

Czy (X, d) jest przestrzenią metryczną? Jakie jest uzupełnienie (X, d) ? Czy funkcja $f(x) = x$ jest ciągła z (X, d) w $(\mathbf{R}, d_e)$? (d_e oznacza metrykę euklidesową)